

СИЛАБУС
з дисципліни «Теорія організації»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

1) Харчевнікова Лілія Сергіївна, старший викладач кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту.

<http://new.khntusg.com.ua/staff/harchevnikova-lilija-sergiivna>

2) Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Соціологія», «Демографія», «Економічна теорія».

Постреквізити. Продовжують вивчення та закріплення знань з даного предмету в наступних дисциплінах: «Філософія», «Теорія державного управління», «Менеджмент», «Історія держави і права», «Адміністративний менеджмент», «Комунікативний менеджмент».

3) Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна «Теорія організації» **буде корисна** майбутнім висококваліфікованим фахівцям для: набуття знань, вмінь та формування компетентностей в сфері управління; застосування теоретичних знань на практичних прикладах у вирішенні завдань науково-дослідної, науково-педагогічної, управлінської діяльності; формування уявлення про системний характер організації різних функціональних сфер та управління як складного процесу; самовдосконалення.

Вивчення даної дисципліни дає можливість студенту:

знати:

- *концептуальні та методологічні засади теорії організації;*
- *сутність, принципи, етапи розвитку організації, закони, що забезпечують її функціонування;*
- *еволюцію теоретичних концепцій організації, основних організаційних теорій та моделей, сутність, значення, зміст та практичну спрямованість сучасної організаційної парадигми;*
- *еволюцію формування системних уявлень, принципи побудови систем та їх класифікацію;*
- *основні види соціальних організацій та механізми їх регулювання;*
- *методичні аспекти створення ефективної організації;*
- *сутність та зміст організаційної діяльності, альтернативні парадигми організаційного процесу, принципи та методи управління;*
- *наукові засади синергетики, зміст синергетичної концепції самоорганізації, відмінності між гнучкістю та сталістю організації;*
- *фактори зовнішнього та внутрішнього середовища організації, їх взаємозв'язок, основні методи дослідження їх впливу на ефективність функціонування організації;*
- *концептуальні терміни організаційного проектування, методологію, технологію та основні методологічні принципи проектування організаційних форм управління;*
- *підходи до оцінки ефективності організаційних форм управління, основні показники оцінки та методики їх розрахунку;*
- *перспективи розвитку організаційних утворень;*
- *підходи до формування організаційної культури, її характеристики, типологію організаційних культур, фактори культури організації, джерела та зміст сучасної української організаційної культури;*

вміти:

- *працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики та менеджменту;*
- *володіти методикою розрахунків основних показників та використання методологічних інструментів з метою пізнання мінливих явищ та процесів, які впливають на стан організації;*
- *використовувати методологічні та методичні прийоми вивчення ефективності діяльності й проектування організації;*
- *досліджувати й характеризувати різні види організацій, визначаючи їх переваги й недоліки;*

- здійснювати порівняльний аналіз і формування різних типів організаційних структур;
- визначати чинники формування іміджу й культури організації;
- розробляти заходи з трансформації, як організації у цілому, так і її складових з урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища.

4) Мета та основні задачі дисципліни.

Метою навчальної дисципліни є формування сучасного, на основі системного підходу, світогляду щодо створення, функціонування й еволюції організацій; отримання студентами теоретичних знань та навичок з основ теорії організації, змісту, функцій управління, особливостей системи комунікацій на сучасному етапі, базових основ з методики розробки та прийняття управлінських рішень, роботи з кадрами та етикою управління.

Головними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є:

- забезпечення студентів знаннями про теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища, про регулювання процесів, які в них відбуваються у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем;
- вивчення основних організаційних теорій;
- вивчення теоретико-методологічних засад створення й функціонування організацій;
- засвоєння основних методичних підходів аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій;
- набуття вмінь побудови організаційних структур організацій різних типів;
- набуття навичок трансформації, створення іміджу й культури організацій.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців здатностей:

вчитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в сфері, відмінної від професійної.

забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;

до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, адаптації, постановці мети і вибору шляхів її досягнення;

розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній сфері чи у процесі навчання;

трансформувати знання теоретичних основ в практику;

виявляти загальні тенденції та можливості розвитку організації, адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності,

генерувати нові ідеї, обґрунтовувати їх доцільність;

формулювати судження щодо сутності організації, законів та принципів її функціонування

до комунікації та результативної взаємодії з окремими громадянами та різними суспільними групами, співробітництва та розв'язання конфліктів;

ефективної взаємодії в малих групах для вирішення практичних завдань;

вирішення завдань з високим рівнем автономії;

використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ;

до дослідницької та пошукової діяльності в професійній сфері.

5) Структура курсу.

Змістовий модуль I. Концептуальні та методологічні засади теорії організації.

Лекції

Тема 1. Методологічні засади теорії організації

Тема 2. Принципи дії статичних і динамічних організацій

Тема 3. Основні організаційні теорії та моделі

Тема 4. Організація як система

Тема 5. Організація як соціум

Тема 6. Організація як процес

Тема 7. Самоорганізація

Практичні заняття:

Тема 1. Методологічні засади теорії організації

Тема 2. Принципи дії статичних і динамічних організацій

Тема 3. Основні організаційні теорії та моделі

Тема 4. Організація як система

Тема 5. Організація як соціум

Тема 6. Організація як процес

Тема 7. Самоорганізація

Змістовий модуль II. Методичні аспекти створення ефективної організації

Лекції

Тема 8. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації

Тема 9. Організаційне проектування

Тема 10. Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності.

Тема 11. Культура організації

Тема 12. Ефективність діяльності організації

Практичні заняття:

Тема 8. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації

Тема 9. Організаційне проектування

Тема 10. Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності.

Тема 11. Культура організації

Тема 12. Ефективність діяльності організації

Прийом і консультації по виконанню завдань щодо самостійної роботи студентів (СРС) проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Завдання СРС рахуються виконаними, якщо:

- виконані і здані в зазначені викладачем строки;
- повністю виконані (розкривають тему завдання);
- не мають логічних і розрахункових помилок;
- виконані студентом самостійно.

При умові невиконання одного із зазначених умов, кількість балів знижується на 1 бал. При умові невиконання і відсутності завдання оцінюється 0 балами. Студент зобов'язаний виконати всі завдання.

Обсяг курсу: 4 кредити, 120 годин (30 год. лекцій, 30 год. практичних занять, 60 год. самостійної роботи.), екзамен.

Методи контролю

Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування/тестування; залікове модульне тестування / опитування / контрольна робота; презентації результатів виконаних завдань та досліджень, їх захист; студентські презентації (доклад з мультимедійною презентацією є частиною самостійної роботи) та виступи на наукових заходах; бесіди та обговорення проблемних питань, методи дискусійного характеру; індивідуальні консультації, екзамен.

Модулі проводяться викладачем у вигляді тестування / співбесіди / контрольної роботи..

Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою».

Система оцінювання

<i>Поточне тестування та самостійна робота</i>		<i>Підсумковий контроль (екзамен)</i>	<i>Сума</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>	<i>Змістовий модуль 2</i>		
30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
		<i>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</i>	<i>для заліку</i>

90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6) Політика курсу.

Студент зобов'язаний щодня відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час.

Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі.

7) Інформаційні ресурси.

1. Виноградський М. Д. Менеджмент в організаціях: Навч. посіб. для здобувачами освіти екон. спец. Вузів / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: «Кондор». – 2002. – 654 с.
2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.
4. Жуковська Л. Е. Теорія організацій: навч. посіб. / Л.Е. Жуковська, Є.Г. Борисевич, Є.М. Стрельчук – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 148 с.
5. Захарчин Г. Механізми формування організаційної культури на підприємстві / Г. Захарчин. Формування ринкової економіки в Україні. -2009. Вип. 19. – С. 241-248 9
6. Колосов А. Теорія організації : навчальний посібник / А.М. Колосов, Н.В. Прус. - Луганськ : Елтон-2, 2014. – 211 с.
7. Кредісов А.І. Менеджмент для керівників / А.І. Кредісов, Є.Г. Панченко, В.А. Кредісов. -К.: Т-во «Знання», КОО, 1999. – 556 с.
8. Марченко О. Теорія організації : навчальний посібник / О.М. Марченко, Л.М. Томаневич. - Львів : ЛДУВС, 2015. - 359 с.
9. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. ред. Л.І. Федулової. - К.: Либідь, 2004.- 448 с.
10. Монастирський Г. Теорія організації : підручник / Г.Л. Монастирський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. - 287 с.
11. Теорія організації: навч. посібник / В. В. Приходько, В. І. Прокопенко, В. В. Малий та ін. За ред. І.В. Шереметьєвої. – Д.: Національний гірничий університет, 2011. – 258 с.
12. Ситник Й. С. Менеджмент організацій. Начальний посібник /Й. С. Ситник. – Львів: «Тріада плюс», Київ «Алерта», 2008. – 456 с.
13. Терещенко Т. Теорія організації : навчальний посібник / Тетяна Василівна Терещенко. - Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. – 335 с.
14. Шлійко А.В. Теорія організації. Конспект лекцій з дисципліни / Укладач: к.с- г.н. А.В. Шлійко. – Тернопіль, ТНЕУ, 2012. – 152 с.

Додаткова література

1. Савчук Л. Розвиток корпоративної культури в Україні // Л. Савчук, А. Бурлакова. - Персонал. – 2005. – 5. – С. 86-89.
2. Хаєст Г.Л. Корпоративна культура: Навч. посібник. / Г.Л. Хаєст// – Київ: Центр навчальної

літератури, 2003. – 403 с.

3. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: навч. посіб. / Ф.І. Хміль. – К: Академвидав, 2003. - 607 с.
4. Чайковська В. Г. Життєвий цикл організації та його роль у розвитку підприємства / В.Г. Чайковська // Актуальні проблеми економіки. – 2007. - № 7. – с. 98-104.

Ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>